

Daniela Zivel
GloReal OÜ
daniela@gloreal.ee

Teie 30.08.2024

Meie 04.09.2024 nr 7.2-3/24/2192-11

Raasiku vald Aruküla aleviku Sarapuu ja Pähkli kinnistute detailplaneeringu ristmike ehitamise nõuded

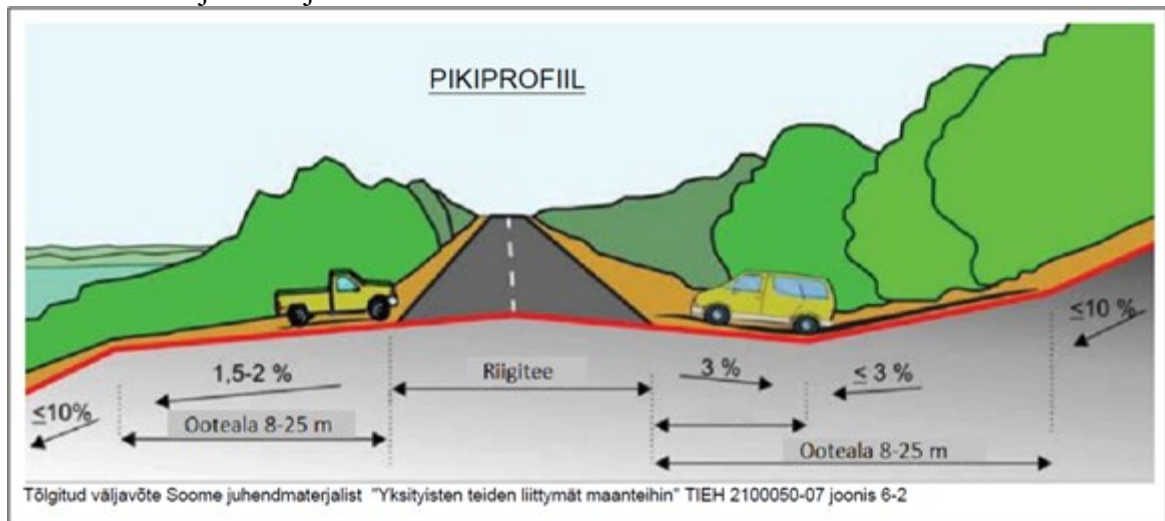
Olete taotlenud nõudeid Raasiku vald Aruküla alevik Sarapuu ja Pähkli kinnistute detailplaneeringukohaste ristumiskohtade ühendamiseks riigiteega nr 11304 Aruküla-Kostivere (edaspidi *riigitee*) ja jalgratta-ja jalgte rajamiseks riigitee kaitsevööndisse. Planeering on kehtestatud 8.01.2024 Raasiku Vallavalitsuse korraldusega nr 4 ning planeeringuga on ette nähtud

- riigitee olemasoleva ristmiku rekonstrueerimine km 2,15 (riigitee ja kohaliku tee nr 6510006 Lammassaare tee ristmik);
- uue ristmiku rajamine ja ühendamine riigiteega km 2,63;
- kergliiklustee rajamine alates olemasolevast kergliiklusteest kuni kohaliku teeni nr 6510311 Kivimäe tee (km 2,59-2,71), vt nõuded lisas tooduna;
- kergliikluste rajamine kohaliku tee nr 6510006 Lammassaare tee äärde ja selle ühendamine riigitee ääres olemasoleva kergliiklusteega, vt nõuded lisas tooduna.

Võttes aluseks ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 99 lg 3, määrab Transpordiamet järgmised nõuded ristumiskoha ühendamiseks riigiteega.

1. Ristumiskohad projekteerida planeeringus märgitud asukohta.
2. Ristumiskoha ehitamiseks tuleb koostada tee ehitusprojekt (edaspidi *projekt*) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
3. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane pädevus.
4. Projekti koostamisel juhinduda kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti [juhenditest](#), sh kliimaministri 17.11.2023 [määrusest nr 71](#) „Tee projekteerimise normid“ (edaspidi normid).
5. Projekteerimisel võtta aluseks Teeregistri andmed.
6. Ristumiskoht tuleb siduda riigitee (nr ja nimi) kilometraažiga ning kajastada projekti tiitellehel ja joonistel.
7. Seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 lg 2 ning kasutada [riikliku teeregistri](#) kohaseid teede numbreid ja nimetusi.
8. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada järgnevaga.

- 8.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008 käskkirjaga nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“.
- 8.2. Mõõdistada minimaalselt 20 m raadiuses riigitee teljest kavandatava ristumiskoha asukohal.
- 8.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
- 8.4. Mõõdistada olemasolevad riigitee veeviimarid mahus, mis on vajalik eelvoolu tagamiseks.
- 8.5. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
9. Ristumiskoha plaanilahenduse koostamisel lähtuda Transpordiameti tüüpjoonise [II](#), põhimõtetest. Põrderadiused määrata põhilise liikluskoosseisu kõige ebasoodsama sõiduki pöördekoridoride järgi. Kujutada pöördekoridorid joonistel. Lammasaare tee pöörderadiuseid $R=10$ mitte muuta.
10. Ristumiskoht projekteerida riigiteega võimalikult täisnurga all. Ristumiskoha pikikalded määrata vastavalt alltoodud joonise põhimõtetele arvestusega, et riigitee alusele maale sademeveett üldjuhul ei juhita.

Joonis 1. Ristumiskoha pikikaldete kujundamine

11. Projekteerida asfaltkate. Elamute kavandamisel võib kasutada juhendit „[Tüüpkatendid väikese liiklussagedusega teedele](#)“.
12. Koostada ristumiskoha ristlõige iseloomulikust kohast. Esitada katendi konstruktsioon.
13. Esitada projekti koosseisus minimaalsed kvaliteedinõuded materjalidele.
14. Projekteeritud vertikaallahendus tuleb kokku viia riigitee oleva vertikaallahendusega nii, et tagatud oleks sademevee ärajuhtimine riigitee kattelt, muldkehast ja riigitee aluselt maalt. Vajadusel projekteerida sademevee ärajuhtimiseks ristumiskoha muldkehasse truup ja rajada/puhastada kraavid äravoolu tagamiseks. Truubi vajadust või vajaduse puudumist tuleb selgitada seletuskirjas.
15. Kanda joonisele normide lisa 2 joonise 8 kohased ristumiskoha nähtavuskolmnurgad, kus ei tohi paikneda nähtavust piiravaid takistusi. Vajadusel näha ette metsa, võsa, heki, aia vm rajatise likvideerimine vastavalt EhS § 72 lõikele 2.
16. Kanda joonisele jalgratta- ja jalgteed, vajadusel projekteerida ristmikule jalakäijate ohutu teeületuskoht.
17. Riigitee koosseisu mittekuuluvate ehitiste (nt tehnovõrgud) rajamiseks riigitee alusele maale tuleb projekti koosseisus lahendada ehitise aluse maa isiklik kasutusõigus (IKÕ). Vormistada IKÕ plaanid vastavalt jalgratta- ja jalgteede [juhisele](#) või tehnovõrkude [näidisele](#).

18. Lahendada ristumiskoha liikluskorraldus. Projektil näidata olemasolevad, likvideeritavad, projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
19. Näha ette tööde teostamise järgselt riigiteega külgneva ala korrastamine. Seletuskirjas kirjeldada riigitee katte, muldkeha nõlvuse, teepeenarde ja haljastuse taastamine.
20. Projekt esitada kooskõlastamiseks/arvamuse avaldamiseks riigitee alusel maal paiknevate tehnovõrkude valdajatele, kõikidele puudutatud isikutele ja ametiasutustele (näiteks Keskkonnaamet), kelle seatavad tingimused võivad mõjutada ristumiskoha asukohta või lahendust.
21. Kui ristumiskohale projekteeritakse valgustus, ei tohi see pimestada ega häirida riigiteel liiklejaid. Valgustuse projekteerimisel lähtuda kehtivatest standarditest ja Maanteeameti peadirektori 23.12.2014.a käskkirjaga nr 0340 kinnitatud "[Riigimaanteede valgustamise juhise](#)".
22. Ristumiskoha ehitamiseks tuleb tellida omanikujärelevalve.
23. Kõik ristumiskoha projekteerimise ja ehitamisega seotud kulud kannab huvitatud isik.
24. Palume arvestada sellega, et ristumiskoha ehitustöödeks tuleb koostada ka ehitusaegse liikluskorralduse projekt.
25. Transpordiamet ei tee haldusmenetluse mahus põhiprojektile ekspertiisi ega vastuta projekti võimalike puuduste eest riigitee alusel maal ja kaitsevööndis.
26. Ristumiskoht kuulub riigitee koosseisu ning riigitee aluse maa ulatuses täidab omaniku ülesandeid Transpordiamet.
27. Palume projekteerijal esitada projekt Transpordiametile kooskõlastamiseks maantee@transpordiamet.ee. Vormistame projekti kooskõlastuse ristumiskoha ehitamise lepinguna, mille sõlmime huvitatud isikuga.

Ülaltoodud nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad **kaks** aastat väljastamise kuupäevast. Tähtaja möödumisel tuleb taotleda uued nõuded.

Käesoleva otsuse peale on võimalik esitada vaie Transpordiametile (Valge 4, Tallinn, maantee@transpordiamet.ee) haldusmenetluse seaduses või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Krista Einama

peaspetsialist

planeerimise osakonna kooskõlastuste üksus

Lisa : Jalgratta- ja jalgteede põhiprojekti koostamise nõuded

Olete taotlenud Transpordiametilt nõudeid Raasiku vallas Aruküla alevikus riigitee nr 11304 km 2,59-2,71 kaitsevööndisse jalgratta- ja jalgteede (edaspidi JJT) ehituse põhiprojekti (edaspidi projekt) koostamiseks. Olemasolev JJT riigitee kaitsevööndis on rajatud valgustusega, mistõttu on vajalik projekteerida samuti valgustus.

Planeeringukohane JJT on kavandatud kohaliku teena ja selle ehituseks annab ehitusloa KOV ehitusseadustiku EhS § 39 lg 1 ja § 101 lg 1 alusel.

Võttes aluseks EhS ning kliimaministri 17.11.2023 [määruse nr 71](#) „Tee projekteerimise

normid“ (edaspidi normid), esitame § 99 lg 3 alusel **nõuded JJT projekti koostamiseks**.

1. Koostada tee ehitusprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“
2. JJT projekteerida vastavalt kehtestatud planeeringule.
3. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus.
4. Juhinduda kehtivatest normdokumentidest ja Transpordiameti [juhenditest](#).
5. JJT ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekteerida üldjuhul väljapoole riigitee alust maad. Saame anda riigitee aluse maa kasutusse vaid nendes teelõikudes, kus see pole vajalik riigitee toimivuse tagamiseks (nt teekatte laiendamiseks maantee klassile vastavale ristlõikele).
6. JJT projekteerimisel riigiteealusele maale tuleb projekti koosseisus esitada isikliku kasutusõiguse (IKÕ) plaanid või krundijaotuskavad riigitee aluse maa võõrandamiseks. Plaanidel tuua eraldi välja kasutusõiguse seadmine JJT ja/või tehnovõrgu rajamiseks/hooldamiseks (side- ja elektripaigaldised vms) ning esitada projekti koosseisus eraldi kaustades. JJT IKÕ plaanide koostamiseks vt [juhust](#) ameti kodulehel. Tehnovõrkude IKÕ plaanide koostamiseks vt [juhendi](#) lisa 6.
7. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada järgnevalt.
  - 7.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“.
  - 7.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 20 m laiuses. Veeviimarid mõõdistada vähemalt ulatuses, mis on vajalik toimiva sademevee ärajuhtimise lahendamiseks kuni eelvooluni.
  - 7.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
  - 7.4. Mõõdistada riigitee olemasolevad veeviimarid (kraavid, truubid jne) ning hinnata truupide seisukorda. Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
  - 7.5. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
8. Arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.
9. Tütitelhel esitada JJT projekteeritud lõigu sidumine riigitee kilometraažiga (tee nr, nimetus, asukoha km).
10. Seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 lg 2 ning kasutada [riikliku teeregistri](#) kohaseid teede numbreid ja nimetusi.
11. JJT ühendada olemasolevate teede, bussipeatuste ning tõmbekeskustega nii, et moodustuks terviklik teedevõrk.
12. JJT eraldada riigiteest ohutusribaga, mille minimaalse laiuse valikul tuleb lähtuda [kergliiklustristu kavandamise juhendi](#) tabelist 4.
13. Projekteerida ohutud JJT teeületuskohad.
14. Riigiteega ristumisel tagada normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk (p 5.2.7.2 ja tabel 7.10). Kavandada nähtavust piiravate takistuste (metsa, võsa, heki, aia vms) likvideerimine (EhS § 72 lg 2).
15. Projekteerida JJT katend. Lisada materjalidele esitatavad minimaalsed nõuded.
16. Koostada JJT tüüpristlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, eraldusriba, veeviimarid, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused sõidutee välimisest servast/ teljest.
17. Projekteerida JJT liikluskorraldus, mis peab koos riigitee liikluskorraldusega moodustama terviklahenduse. Joonisel näidata teel olemasolevad, töö käigus likvideeritavad ja

- projekteeritud uued liikluskorraldusvahendid. Liikluskorraldusvahendite projekteerimisel lähtuda „Riigiteede liikluskorralduse juhendist“.
18. Projekteerida sademevee ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vee piki- ja põiksuunalise äravoolu projekteeritava ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.
  19. JTT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. Projekteeritavatest JTT valgustitest ei tohi külgnevale sõiduteele langeda heledust rohkem kui $L_m=0,04 \text{ cd/m}^2$ 50-70 km/h alas ja $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$ 90 km/h alas. Kui sõiduteele lubatavaid maksimaalseid heleduse väärtusi ei ole võimalik tagada, siis tuleb lahendada JTT ja sõidutee valgustamine teevalgustusega või kombineeritult.
  20. Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JTT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JTT valgustitest heledust üle 0,03 või 0,04 cd/m^2 kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
  21. Seletuskirjas esitada valgustusklassvaõi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetsesse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
  22. Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel normide lisa 1 tabelist 10 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS_EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
  23. Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
  24. Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus). Spetsiaalse optikaga valgustusega ülekäigurajale eelnevale ja järgnevale sõidutee alale tuleb asulas 50 km/h alas projekteerida sõidutee valgustus ca 50 m ulatuses ja 90 km/h alas ca 80-90 m ulatuses.
  25. Esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
    - 25.1. hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JTT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
    - 25.2. planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
  26. Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
  27. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigiteealusele maale normide peatükist 12 „Tehnovõrk“, Transpordiameti juhendist „Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
  28. Näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, veeviimarid jms) taastamine ja korrastamine.
  29. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.
  30. Erandjuhtudel, kus on vajadus JTT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, võib olla vajalik tellida

projektile ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Palume arvestada, et ehitatud JJT ja valgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele, sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Transpordiamet ei võta kohustusi kavandatava JJT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve kulude katmiseks.

Transpordiamet ei tee põhiprojektide ekspertiisi ega vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu soovime tellida ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 [määrusele nr 62](#) „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“. Ekspertiis tellida Transpordiametilt heakskiidu saanud lahendusele enne projekti kooskõlastamist/ projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks maantee@transpordiamet.ee .

Oleme valmis vajadusel osalema projektikoosolekul tehniliste lahenduste arutelul.

Ülaltoodud nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad kaks aastat allkirjastamise kuupäevast.

Krista Einama
58627026, Krista.Einama@transpordiamet.ee